
Archiv hlavního města Prahy
CZ321100010

Sbor dobrovolných hasičů Královice

1894-1952 (1961)

Inventář

NAD č. 3073

Pomůcka č.

Zpracoval: Zora Damová
Praha 2026

Obsah

Úvod.....	3
I. Dějiny původce archivního souboru	3
II. Dějiny archivního souboru.....	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	4
IV. Tematický popis archivního souboru	5
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	5
Soupis jednotek popisu	6
Knihy	6

Úvod

I. Dějiny původce archivního souboru

Preferovaná forma jména: Sbor dobrovolných hasičů Královice (Královice, Praha, Česko : 1894-1952)

Typ preferované formy jména: úřední

Datace použití jména od-do: 1894-1939

Variantní/paralelní formy jména a jejich typ:

Sbor dobrovolných hasičů Královice (Královice, Praha, Česko : 1894-1952); Hasičský sbor v Královicích

Datum vzniku: 1894

Typ vzniku: vznik zřízením/založením

Datum zániku: 1952

Typ zániku: zánik zrušením/změnou

Sídlo původce: Královice (Praha, Česko), část obce Praha

Dějiny původce:

Vznik sboru dobrovolných hasičů vzešel z iniciativy občanů Královic, kteří spolek ustavili na schůzi dne 20. května 1894. Stanovy získal spolek prostřednictvím dobrovolných hasičů v Uhříněvsi, resp. župní hasičské jednoty Žižka. Cílem spolku bylo bránit obec Královice před přírodními katastrofami, především požáry, spolek se ale účastnil i kulturních akcí obce. Často také působil při pohřbech místních obyvatel, případně také významných hasičů z blízkého okolí.

Hlavním orgánem spolku byla každoročně konaná valná hromada, na které se volil předseda spolku a členové výboru, kteří pak řídili spolek v průběhu roku, hasičský sbor měl navíc svého velitele. Finance na svůj chod čerpal z příspěvků členů, když nestačily, žádal o podporu od obce. Roku 1896 sbor vstoupil do Říčanské hasičské župy. První valná hromada spolku se konala dne 7. června 1894, předsedou spolku zde byl zvolen starosta Královic Antonín Novák, který spolek vedl až do roku 1902. Od svého vzniku se sbor ihned začal podílet na hašení požárů v Královicích i blízkých obcích.

Doba první světové války znamenala úpadek sboru, část členů narukovala, a roku 1915 pak došlo k rozkolu uvnitř sboru. Sbor ale patrně existoval až do převratu roku 1918, konal totiž pohotovost proti vzbouření lidu. V plné síle byl sbor obnoven až v prosinci 1923, kdy byl předsedou zvolen Boleslav Poura, byla provedena inventarizace náčiní a sbor opět zahájil činnost. V této době byl sbor mnohem víc kulturně činný, ve prospěch spolkové pokladny hrával i divadlo.

Druhá světová válka činnost spolku nenarušila, sbor fungoval po celou její dobu a v květnu 1945 se podílel na květnovém povstání. Po roce 1946 působil Hasičský sbor v Královicích v rámci Okresní hasičské jednoty č. 37, která byla součástí Svazu československého hasičstva. V roce 1952 byl svaz přeměněn na Československý svaz požární ochrany a hasiči v Královicích byli včleněni do jeho místní jednoty.

Funkce původce:

Obrana Královic před živelnými katastrofami, především požáry, společenská a kulturní funkce.

Normy – konstitutivní:

Zákon ze dne 15. listopadu 1867, o právě spolčovacím

Zákon č. 68/1951 Sb. Zákon o dobrovolných organizacích a shromážděních

Vnitřní struktury původce:

Hlavním orgánem spolku byla každoročně konaná valná hromada, na které se volil předseda spolku a členové výboru, který pak řídili spolek v průběhu roku, hasičský sbor měl navíc svého velitele.

Další vztahy a události:

sborny dobrovolných hasičů, tematický celek

Autor záznamu: Archiv hlavního města: Zora Damová

Zdroje informací:

AHMP, NAD 3073 Sbor dobrovolných hasičů Královice.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny archivního souboru: Písemné doklady sboru byly patrně uloženy ve spolkové místnosti, následně byly předány Městské části Praha - Královice, která je uchovávala až do jejich předání do Archivu hl. m. Prahy.

Přímý zdroj akvizice: Fond do Archivu hlavního města Prahy předala ve skartačním řízení S-MHMP 1702637/2015 Městská část Praha - Královice (č. přírůstků 66/2016).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Archivní charakteristika archivního souboru: Fond obsahuje 6 úředních knih z let 1894-1961.

Způsob uspořádání: Při zpracování fondu bylo zvoleno umělé schéma fondu odpovídající dochovaným archiváliím.

Pravidla zpracování jednotky popisu: Při pořádání bylo postupováno dle Základních pravidel pro zpracování archiválií.

Budoucí přírůstky: Není předpoklad budoucích přírůstků, v úvahu přichází pouze doplnění jednotlivin ze soukromých rukou.

Odkazy na příbuzné dokumenty, archiválie a pomůcky pro vyhledávání:

Fyzický stav archivního souboru: Archiválie jsou v dobrém stavu a je možné předložit je ke studiu v plném rozsahu.

IV. Tematický popis archivního souboru

Materiály fondu jsou dochovány mezerovitě. Fond obsahuje pouze úřední knihy. Jedná se o zápisy ze schůzí z let 1894-1932 a 1934-1955 a matriky členů ze 30. až 40. let 20. století. Fond doplňuje inventární kniha hasičské techniky vedená v letech 1932-1947 a pokladní kniha z let 1894-1961. Fond tedy částečně obsahuje i zápisy z doby, kdy byl spolek již součástí Československého svazu požární ochrany.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Zpracovatel jednotky popisu: Zora Damová

Datum popisu: 2025

Prameny a literatura:

Archiv hl. m. Prahy, NAD 3073 Sbor dobrovolných hasičů Královice.

Seznam použitých zkratk:

OHJ - okresní hasičská jednotka

Soupis jednotek popisu

Knihy

	4	kn 1
Zápisy schůzí 1 ukn		1894-1932
	5	kn 1
Zápisy schůzí 1 ukn		1934-1955
	6	kn 1
Matrika členů 1 ukn		1932-1947
	7	kn 1
Matrika členů 1 ukn		1947-[1948]
	8	kn 1
Inventární kniha 1 ukn		1932-1947
	9	kn 1
Pokladní kniha (obsahuje seznam členů z roku 1894) 1 ukn		1894-1961

Název archivu: 321100010 - Archiv hlavního města Prahy

Název archivní pomůcky: **Sbor dobrovolných hasičů Královice**

Časový rozsah: **1894-1952 (1961)**

Počet evidenčních jednotek: **6 unk**

Počet jednotek popisu: **9**

Rozsah zpřístupněných archiválií v bm: **0,1**

Stav ke dni: **2.7.2026**

Značka fondu:

Soubor zpracoval: **Zora Damová**

Archivní pomůcku sestavil: **Zora Damová**

Počet stran: **7**

Archivní pomůcku schválil/dne: **Mgr. Petr Jíša**